

A. De context waarin deze verkiezingen plaats vinden

Op 14 oktober trekken we opnieuw naar de stembus om de gemeente- en provincieraadsleden te kiezen.

Ook al worden heel wat voor de burgers belangrijke beslissingen op het nationale of Europese niveau genomen, toch blijven de gemeenteraadsverkiezingen belangrijk. Immers, heel wat kwesties worden nog steeds beslist op en beheerd door het lokale niveau: allerlei aspecten van het woonbeleid, het vervoersbeleid, publieke tewerkstelling, sociale ondersteuning, gezondheidszorg, milieupolitiek, onthaal van migranten, enz. Er zijn ook de gemeentelijke belastingen.

Deze verkiezingen vinden plaats op een moment dat het wereldkapitalisme in een diepe, algehele crisis zit. Niet enkel een economische en sociale crisis, maar ook een politieke, ecologische en culturele crisis. Er is zelfs een crisis van voedselvoorziening. Verre van conjunctureel en voorbijgaand te zijn, drukt deze crisis het historische failliet aan van een productiewijze gebaseerd op de jacht op winst, steeds meer winst. Het kapitalisme wil zich zo goedkoop mogelijk herlanceren door verder in de eerste plaats fossiele energiebronnen te gebruiken (wat zorgt voor een gevaarlijke klimaatsverandering op de aarde), door de lonen te drukken en de schulden op te stapelen.

Dat werkt niet – meer dan dertig jaar onrechtvaardig neoliberal besparingsbeleid volstond niet om de machine opnieuw aan gang te krijgen – maar het systeem heeft geen enkele andere oplossing dan voort te gaan op deze antisociale weg, en tegelijkertijd de wereld naar een ecologische catastrofete leiden. Hiervoor valt het steeds meer de democratische vrijheden en de rechten van de vrouwen aan. Zondebokken (immigranten, personen van vreemde origine, moslims,...) worden steeds harder met de vinger gewezen en aangevallen om de onderdrukten en uitgebuitenen te verdelen. Deze politiek werkt in het voordeel van extreemrechts, waaronder opnieuw pure neonazi's opduiken (Gouden Dageraad in Griekenland!). In allerlei delen van de wereld breken opnieuw lokale oorlogen en conflicten uit. Die kunnen potentiëel de hele wereld in brand zetten. Uiteindelijk is oorlog immers het ultieme middel waarover het kapitaal beschikt om haar overproductiecrisis op te lossen.

In België werken, net als elders in Europa, alle regeringen, op federaal en regionaal niveau, mee aan het soberheidsbeleid: vermindering van de uitgaven, drastische besparingen op de sociale uitgaven, afbraak en privatiseringen van de openbare diensten, een zware overheidsschuld, gevolg van de royale cadeau's die aan de grote economische en financiële spelers werden en worden gegeven, toenemende bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, met aanvallen op de werklozen zoals we ze niet meer gezien hebben sinds het sociaal pakt van na de oorlog...

De regeringen zijn vastbesloten deze besparingspolitiek, die ook lokaal gevolgen heeft, verder te zetten, ook al zorgen ze daarmee voor een steeds grotere sociale achteruitgang bij de bevolking.

Ook op het gemeentelijke niveau hebben de traditionele partijen waar ze aan de macht zijn, hun onwil aangetoond om een politiek te voeren die in de eerste plaats gericht is op het voldoen van de noden en verzuchtingen van de grote meerderheid van de bevolking. Dit geldt ook voor de sociaaldemocraten en de groenen, die zichzelf hebben omgevormd tot loyale beheerders van het kapitalisme en geen enkel maatschappelijk alternatief meer naar voor schuiven.

Verkozenen die ook in de gemeente- en provincieraden een echt linkse stem laten horen, die de noden en de eisen van de meerderheid van de bevolking vertolken, kunnen een grote hulp zijn voor de sociale bewegingen, voor iedereen die zich verzet tegen het sobeheidsbeleid zoals het kapitalisme in crisis het oplegt, voor iedereen die opkomt tegen de ecologische afbraak of tegen de aanvallen op de democratische rechten.

Verkozenen die zich niet alleen verzetten tegen een nieuwe golf van besparingen en privatiseringen, maar die ook opkomen voor een verregaande herfinanciering van de steden en gemeenten, door het geld te halen waar het zit, lokaal en nationaal. Stemmen die opkomen voor een kwijtschelding van de schuldenlast, en het niet betalen ervan door de gemeenten.

Ook kunnen echt linkse verkozenen in de gemeenteraden helpen om een lokale inplanting van de consequente linkerzijde uit te bouwen, in de wijken en bedrijven, en zo het sociale verzet te ondersteunen.

Wij denken dat zulks slechts mogelijk is met verkozenen die duidelijk onafhankelijk staan tegenover de traditionele partijen, die nationaal of regionaal en lokaal mee de dienst uit maken. Hiertoe horen niet alleen de eeuwige regenten PS en sp.a, maar ook Ecolo, dat in Brussel en Wallonië mee in de regeringen zit, Groen, dat mee regeert in Brussel, maar bv. ook in een stad als Mechelen mee bestuurt, en opnieuw in kartel met de Open VLD van Somers naar de verkiezingen trekt, of in Gent met het sp.a-Groenkartel samen met de liberalen wil besturen.

Een stem voor onafhankelijke antikapitalistische en antineoliberale lijsten, die zich klaar en duidelijk verzetten tegen het soberheidsbeleid, is dan ook de beste keuze.

Helaas trekt antikapitalistisch links ook ditmaal weer bijna overal in verspreide slagorde naar de verkiezingen. De PVDA was weliswaar bereid op verschillende plaatsen kandidaten vanuit andere organisaties op haar lijsten te plaatsen, met de mogelijkheid een eigen campagne te voeren, maar was uiteindelijk niet bereid verdergaande vormen van samenwerking te aanvaarden. Zo liepen gesprekken tussen Rood! en PVDA in Antwerpen over een mogelijke kartelformule helaas op niets uit.

Tegelijkertijd blijft de PVDA, nochtans als grootste en bekendste organisatie van radikaal links hiertoe potentiëel het best geplaatst, weigeren echt het roer om te gooien, en samen met vandaag nog niet op het politieke terrein aanwezige syndicalisten, sociale activisten, krachten vanuit andere radikaal linkse horizonten, aan een nieuwe, bredere antikapitalistische politieke beweging te werken.

Andere kleinere radikaal linkse organisaties (LSP,...) vormden op verschillende plaatsen "eenheidslijsten" of "fronts de gauche" die er eerder op gericht lijken een graantje mee te pikken van de relatieve successen van Syriza, het FdG in Frankrijk, enz., dan dat ze er op gericht zijn ook in België echte samenwerking links van de sociaaldemocratie en groenen vooruit te helpen.

Wanneer we de programma's van de meeste lijsten links van sp.a en groenen bekijken, valt alvast op dat daar de meningsverschillen niet erg fundamenteel zijn: iedereen verzet zich terecht tegen het besparingsbeleid en haar lokale gevolgen, en iedereen schuift maatregelen naar voor om te komen tot een socialer beleid op het vlak van wonen, vervoer, kinderopvang, enz.

Op het vlak van ecologische en klimaateisen is helaas het bewustzijn niet overal even groot, maar er is ook hier heel wat vooruitgang. Feministische eisen en verzoeken blijven bij de meeste radikaal linkse lijsten erg zwak of zelfs helemaal afwezig.

Helaas wordt in de campagnes van Rood! en de PVDA ook weinig aandacht besteed aan het nog steeds woekerend racisme, de discriminatie en de toenemende islamofobie (ondermeer tot uiting komend in het hoofddoekenverbod voor gemeenteambtenaren en in de scholen), of aan het steeds repressievere asielbeleid. Heel wat activisten op deze lijsten hebben nochtans afgelopen jaren echt

wel heel wat bijgedragen aan de acties hierrond. Schrik om een deel “witte” Belgen tegen de haren in te strijken, mag een consequente linkerzijde er niet toe brengen er over te zwijgen, en zeker niet om er toegevingen aan te doen!

Het lijkt er dus niet op dat de verder durende verdeeldheid deze verkiezingen het gevolg is van grote meningsverschillen over de programma's of discussies “over punten en komma's”, maar vooral draaien rond het kost wat kost vasthouden aan een project waarbij de eigen partij of organisatie de spil moet vormen waarrond een nieuwe antineoliberale of antikapitalistische partij zal gevormd worden. De PVDA is hierover het duidelijkst, maar dezelfde houding vinden we helaas ook bij verschillende andere organisaties die heel wat minder gewicht hebben om deze ambitie ook waar te maken.

B. Voor wie dan stemmen?

1. In Vlaanderen

In Vlaanderen ondersteunt de SAP lijsten van Rood! in Antwerpen en Gent. In Antwerpen staat onze kameraad Peter Veltmans op de 7e plaats op de Rood!-lijst voor de gemeenteraad, in Gent staat Vincent Godderis eveneens op de 7e plaats op de Rood!-lijst voor de gemeenteraad. Onze kameraad Raoul Flies staat op de 27e plaats op de lijst SOS Sint-Niklaas. Zij verdienen zeker een voorkeurstem!

Elders in Vlaanderen zijn er ondermeer lokale linkse lijsten in Edegem (DemocratiEdegem), Herzele (Leef!) en Zottegem (Leef!), en Rood!-lijsten in Niel, Oostkamp en Oostende.

De PVDA dient in de meeste steden en een gans pak kleinere gemeenten PVDA+-lijsten in. Voor de provincieraden roepen we op om Rood! of PVDA+ te stemmen.

2. In Wallonië

In Anderlues is onze kameraad Freddy Dewille, sinds meer dan 12 jaar gemeenteraadslid, opnieuw lijsttrekker van de groep “Gauche”, die een volledige lijst indient. We hopen natuurlijk dat hij opnieuw verkozen wordt en zijn antineoliberale en antikapitalistische oppositie tegen de PS-meerderheid in de gemeente kan verder zetten.

Elders roepen we op om indien mogelijk voor lijsten te stemmen die duidelijk links van de PS en Ecolo staan (VEGA (Luik), Front des Gauches (Charleroi), PTB in de meeste steden,...).

3. In Brussel

Ook in de Brusselse gemeenten roepen we op om waar mogelijk te stemmen voor lijsten die duidelijk links van PS en Ecolo staan (Gauches Communes, PTB-PVDA, Egalité, ...)

4. Wat als er geen onafhankelijke linkse lijsten zijn?

In heel wat gemeenten is het helaas niet mogelijk om voor lijsten links van sociaaldemocratie en groenen te stemmen. De SAP roept niet op om dan maar ongeldig of niet te stemmen. Waar zulke kandidaten zijn, stem je dan best op kritische onafhankelijke linkse kandidaten, vakbondsmensen die in de sociale strijd hun waarde hebben bewezen, enz., op de lijsten van sp.a of Groen.

C. Hoe verder na de verkiezingen?

Natuurlijk hopen wij dat in zoveel mogelijk steden en gemeenten echt linkse kandidaten verkozen worden. Zij kunnen in de komende periode een belangrijke en positieve rol spelen om het verzet tegen de besparingen en voor een andere sociale, democratische, feministische, antiracistische en

ecologische politiek ook lokaal een stem te geven. Echter, de strijd zal niet in alleen in de instellingen gevoerd worden. Werk in de gemeenteraad en acties op lokaal vlak, hoe belangrijk ook, en hoe vindingrijk erook gevoerd wordt, kunnen slechts tot beperkte resultaten leiden, als zegeen onderdeel zijn van een aanpak om ook nationaal en internationaal (te beginnen op Europees vlak) voor een alternatief te vechten.

Ook na 14 oktober zal het er vooral op aankomen een duidelijk antikapitalistische politieke beweging op te bouwen die het verzet zowel op straat, als in de bedrijven, als in de instellingen van de burgerlijke staat vooruit helpt. Zulke beweging opbouwen, veronderstelt dat we serieus vooruitgang boeken in de samenwerking en eenheid tussen de organisaties en partijen die zich tegen het kapitalisme in crisis verzetten. Vooral de PVDA, als belangrijkste kracht links van sociaal-democratie en groenen, en Rood!, dat steeds stelde aan een bredere nieuwe politieke partij te willen bijdragen, dragen hierin en grote verantwoordelijkheid.

Maar belangrijkst is toch dat de vele duizenden vakbondsleden en -militanten, de radikale milieu-activisten, iedereen die opkomt voor meer sociale rechtvaardigheid, zelf het heft in handen nemen, en ook op het politieke terrein initiatieven nemen en ondersteunen. Enkel zo kunnen we, ook in België tot een nieuwe linkse partij met een echte massa-impact komen. De SAP is alvast bereid alle serieuze initiatieven in die richting te steunen!